

Regionální akční plán Zlínského kraje

Deinstitucionalizace sociálních služeb

(schváleno Regionální stálou konferencí Zlínského kraje dne 12. 12. 2023)

Zpracovatelem Regionálního akčního plánu (RAP) je sekretariát Regionální stálé konference (RSK) na Odboru strategického rozvoje kraje Krajského úřadu Zlínského kraje.

Zpracovatel při tvorbě RAP, aktivita „deinstitucionalizace sociálních služeb“ (dále jen RAP – DEI), spolupracuje zejména s Odborem sociálních věcí (Oddělením sociálních služeb), Odborem řízení dotačních projektů a Odborem investic Krajského úřadu Zlínského kraje. Odbor sociálních věcí pak úzce spolupracuje s řediteli jednotlivých institucí poskytujících sociální služby ve Zlínském kraji.

Transparentní a nediskriminační postup byl zajištěn oslovením všech poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji, kteří mohou v návaznosti na transformační plány realizovat projekty deinstitucionalizace. Od nich pak byly sesbírány projektové záměry.

Způsob projednání a schválení v RSK:

Informace o prvotním sběru projektových záměrů byla představena dne 17. září 2020 jak Regionální stálé konferenci, tak Pracovní skupině pro absorpční kapacitu v území. Do RAP byly zařazeny všechny obdržené projektové záměry od všech relevantních nositelů.

Od září 2020 až do současnosti proběhlo několik schůzek nositelů zamýšlených projektů RAP – DEI. Schůzek se účastní pracovníci Krajského úřadu Zlínského kraje (Odboru investic, Odboru sociálních věcí, Odboru řízení dotačních projektů a Odboru strategického rozvoje) a Sociálních služeb města Kroměříže, které mají své projekty zařazené v RAP – DEI. Na těchto schůzkách jsou projektové záměry postupně zpřesňovány a diskutována jejich příprava v rámci interně nastavených časových etap, za účelem naplnění stanovených časových milníků IROP.

Na jednání RSK Zlínského kraje byly projektové záměry RAP – DEI poprvé představeny 12. 10. 2021. Po dopracování s ohledem na pokračující projektovou přípravu i nové skutečnosti předpokládaných podmínek IROP byl RAP – DEI schválen Regionální stálou konferencí Zlínského kraje 30. 6. 2022.

Dne 30. 10. 2023 byla vyhlášena výzva IROP na deinstitucionalizaci sociálních služeb a zároveň byla v polovině roku 2022 navýšena alokace krajům o 20 %. S ohledem na tyto skutečnosti a na vysoký stupeň připravenosti prvních 3 projektů je předkládána aktualizace RAP – DEI Regionální stálé konferenci ke schválení v prosinci 2023. Touto aktualizací jsou zpřesněny parametry jednotlivých projektů, zejména finanční, výstupové a stav jejich připravenosti. Zároveň je touto aktualizací snížen počet projektů z 13 na 12 (jde o připravované záměry Města Kroměříže).

Předpokládáme, že 2 projekty Města Kroměříže a 1 projekt krajské organizace budou po této aktualizaci předloženy do výzvy. U dalších projektů je příprava časově náročnější a počítáme s budoucí aktualizací RAP, jakmile budou postupně i ty další projekty připravovány a předkládány do výzev.

ANALÝZA POTŘEB A ABSORPČNÍ KAPACITA

Deinstitucionalizace sociálních služeb je proces, ve kterém dochází k transformaci institucionální (ústavní) péče v péči komunitní. Cílem je zkvalitnit život lidem a umožnit jim žít běžný život srovnatelný se životem jejich vrstevníků. Dochází k řízenému rušení ústavů a rozvoji komunitních sociálních služeb (ambulantní, terénní a bytové formy).

Problematika deinstitucionalizace je řešena těmito koncepčními dokumenty Zlínského kraje:

- Strategie Zlínského kraje 2030 – jedná se o základní strategický rozvojový dokument Zlínského kraje pro období do roku 2030. Problematice sociálních služeb se věnuje zejména Pilíř 2: Lidé a kvalita života, Specifický cíl 2.3: Zvyšovat kvalitu sociální péče a optimalizovat způsoby jejího zajišťování. V rámci tohoto specifického cíle jsou navrhována opatření zaměřená na optimalizaci sítě poskytovatelů sociálních služeb, služeb poskytovaných v přirozeném prostředí, aktivit směřujících ke zvyšování kvality sociálních služeb i aktivit v oblasti návaznosti zdravotní a sociální péče, které budou příspěvkem pro deinstitucionalizaci sociálních služeb v kraji.
- Koncepce vývoje sociálních služeb ve Zlínském kraji 2020 – 2030 – jde o komplexní rozvojový dokument, jehož hlavním cílem bylo připravit nástroj pro strategické řízení sítě SSL dle současných trendů v oblasti sociálních služeb. Ten napomůže k dokončení transformací služeb příspěvkových organizací s cílem deinstitucionalizace a humanizace s kvantifikací dopadů na síť sociálních služeb. Problematika deinstitucionalizace je řešena zejména Skupinou typových opatření 6: Efektivní využití stávajících kapacit sociálních služeb.
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na období 2023 – 2025 – jedná se o strategický dokument Zlínského kraje pro oblast poskytování sociálních služeb, jehož zpracování je upraveno zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a vyhláškou č. 505/2006 Sb. Hlavním cílem dokumentu je reagovat na zjištěné potřeby obyvatel Zlínského kraje a garantovat dostupnost sociálních služeb. Problematika deinstitucionalizace je řešena zejména v rámci dílčího cíle 2.1 Podporovat rozvoj sociálních služeb, který bude reagovat na identifikované nedostatečně pokryté potřeby za území Zlínského kraje. Jde o část tohoto dílčího cíle *2.1.1 Podporovat probíhající i začínající procesy směřující k deinstitucionalizaci a transformaci sociálních služeb, k deinstitucionalizaci zdravotnických zařízení, pro cílové skupiny „senioři“ a „osoby se zdravotním postižením“*.
- Transformační plány sociálních služeb – hrají důležitou roli v procesu deinstitucionalizace. Ve Zlínském kraji je zpracováno 13 transformačních plánů pro jednotlivá zařízení poskytující sociální služby. Transformační plány jsou pravidelně vyhodnocovány a jednou ročně je předkládána zpráva o činnosti.

Se schválením aktualizovaného RAP - DEI směřujeme k zajištění přípravy projektů tak, aby odpovídala požadavkům IROP 2021 - 2027.

Zpřesňovaný zásobník projektových záměrů RAP – DEI za Zlínský kraj jich po aktualizaci v prosinci 2023 zahrnuje celkem 12, z nichž velká část projektů ukazuje na nutnost rekonstrukcí objektů z důvodu budování samostatných domácností s určenou mírou podpory a asistence pro zdravotně postižené a z důvodu podmínek kladených na kvalitu prostředí (materiálně-technické standardy Ministerstva práce a sociálních věcí). Dále je také identifikována potřeba vybudování komunitních služeb pro děti se zdravotním postižením a osoby závislé na návykových látkách.

CÍLOVÝ STAV

- vybudování domácností pro osoby se zdravotním postižením a zajištění adekvátních služeb
- chráněné bydlení pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením
- vybudování domácností se zvláštním režimem pro osoby s vysokou mírou postižení
- rekonstrukce sociálně-terapeutické dílny Hanáček

FINANČNÍ ALOKACE

Dle rozdělení prostředků IROP 2021-27 na deinstitucionalizaci sociálních služeb, schváleného Asociací krajů ČR, připadá na Zlínský kraj 464 610 000 Kč z EFRR. Tato částka byla stanovena na základě mapování absorpční kapacity jednotlivých krajů v březnu 2021, v souladu s transformačními plány a také navýšením alokace o 20 % v polovině roku 2022. Pokud bychom uvažovali zařazení projektů v max. požadované výši 130% alokace, jedná se o 603 993 000 Kč z EFRR.

Finanční odhad zařazených 12 projektových záměrů v prosinci 2023 má v celkovém součtu předpokládaných způsobilých výdajů celkem 725 400 000 Kč, což odpovídá dotaci EFRR ve výši 603 930 000 Kč (tj. cca 129,9 % alokace pro Zlínský kraj).

Z hlediska času přípravy a souvisejícího naplnění časových milníků IROP je příprava projektů časově rozdělena do 3 etap s tím, že v 1. etapě jsou záměry, u nichž je již hotová, běží anebo brzy začne běžet projektová příprava. Ve 2. a 3. etapě se nachází projekty, u nichž je třeba dořešit před zahájením projektové přípravy některé záležitosti (lokalita, technické řešení či parametry navrženého projektu atd.) anebo jsou to projekty, jejichž realizace je vázána na dokončení předchozích projektů.

ZÁVAZEK RAP

Forma: Číselná hodnota indikátorů IROP

Deinstitucionalizace sociálních služeb

- *Indikátor výstupu:* Kapacita nových nebo modernizovaných zařízení sociální péče (vyjma bydlení)
- *Indikátor výsledku:* Počet osob využívajících nová nebo modernizovaná zařízení sociální péče za rok – z tabulky 12 projektových záměrů napočítáno 184 lůžek / klientů

BARIÉRY/RIZIKA

Bariéra / riziko	Podrobnější popis rizika	Opatření k minimalizaci rizika
<i>riziko projektové přípravy některých projektových záměrů</i>	<i>Jedná se o záměry, u nichž není v době schválení RAP jasná konkrétní lokalita realizace, probíhá prověřování vhodných lokalit, které je však společně s nutností získání daného pozemku a následným projektováním stavebních prací a vydáním územního rozhodnutí i stavebního povolení časově náročné.</i>	Pro naplnění milníků RAP jsou projekty deinstitucionalizace sociálních služeb rozděleny do více etap dle připravenosti. Postupné fáze přípravy běží u všech projektů s tím, že ty s aktuálně řešeným stavebním povolením budou podány do výzvy co nejdříve a ty, u nichž se teprve hledá lokalita realizace, vstoupí do projektové přípravy později. Avšak výhled ukončení realizace všech projektů je nejpozději do 31. 12. 2029.
<i>realizační rizika</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nedostatečná kapacita dodavatelů stavebních prací</i> • <i>dodržení plánovaného harmonogramu</i> • <i>kvalita prováděných prací</i>	Zkušenost nositelů projektů při realizaci výběrových řízení na dodavatele staveb napomůže nastavit kritéria a zorganizovat průběh soutěže tak, aby byl nediskriminačním způsobem vybrán dodavatel zaručující požadovanou kvalitu. Tyto aktivity budou realizovány s dostatečným předstihem, aby bylo minimalizováno riziko nedostatečné kapacity dodavatelů stavebních prací.

finanční riziko	<i>Nárůst předpokládaných nákladů při projektové přípravě, při soutěžení dodavatele a při realizaci.</i>	Předpokládané výdaje větší části projektů jsou nyní pouze odhadem, který počítá s určitým nárůstem cen v čase. Vzhledem k tomu, že je umožněno předložit projekty do výše 130 % alokace EFRR, je zde určitá rezerva. Avšak v případě výraznějšího nárůstu předpokládaných nákladů bude realizován menší počet plánovaných akcí anebo hledána méně nákladná alternativa realizace těchto akcí.
riziko zajištění spolufinancování ze strany nositele	<i>Může být problematické zejména s ohledem na předpokládaný cenový růst a v kontextu s jinými rozvojovými prioritami nositelů projektů.</i>	Pesimistický výhled vývoje veřejných rozpočtů může vést k budoucímu přehodnocení některých z plánovaných investic a i přes dotaci ve výši 85 % uznatelných výdajů může dojít k zamítnutí realizace některé z akcí RAP. Pro minimalizaci rizika je třeba zahájit co nejdříve projektovou přípravu všech záměrů RAP.
provozní riziko vybudovaných zařízení soc. služeb	<i>Jde zejména o nedostatek kvalifikovaného personálu pro zajištění budoucího provozu.</i>	Pro minimalizaci rizika je nutné ze strany nositele projektu a jeho zřizovatele nastavit motivační pracovní podmínky, aby byli udrženi či získáni pracovníci pro provoz budoucích sociálních služeb po deinstitutionalizaci.

Příloha:

Seznam projektů Deinstitutionalizace sociálních služeb

Deinstitucionalizace sociálních služeb														
Seznam projektů	Název projektu	Stručný obsah projektu	Žadatel	Adresa žadatele, kontaktní údaje žadatele	Výdaje projektu v Kč		Předpokládaný termín realizace měsíc, rok		Naplnění indikátorů		Stav připravenosti projektu k realizaci		ETAPA RAP	POZNÁMKA
					celkové výdaje projektu	z toho podíl EFRR	zahájení realizace	ukončení realizace	název indikátoru	cílová hodnota dosažená realizací projektu	stručný popis, např. zpracovaná PD, zajištěné výkupy, výběr dodavatele	vydané stavební povolení ano/ne		
1	Sociální služby Uherské Hradiště, p.o. - DOZP Uherský Brod - vytvoření komunitní služby	V rámci transformace DOZP Uherský Brod dojde k přebudování části objektu stávajícího DOZP na službu DOZP komunitního typu, vybudování domácností	Zlínský kraj	Zlín, Tř. Tomáše Bati 21	95 000 000 Kč	80 750 000 Kč	2021	2025	kapacita/lůžka	18	Pozemek/objekt: stávající objekt DOZP UB, v majetku ZK Stav připravenosti: dokončena dokumentace pro provedení stavby 11/2023 Vazba na jiné projekty v tabulce: bez vazby	ano	I.	
2	Sociální služby Haná, p.o. - DOZP Javorník, Chvalčov (DOZP II)	V rámci transformace DOZP Javorník, Chvalčov bude vybudováno nové komunitní DOZP v ORP Bystřice pod Hostýnem/ORP Holešov, v kapacitě 18 lůžek.	Zlínský kraj	Zlín, Tř. Tomáše Bati 21	84 800 000 Kč	72 000 000 Kč	2024	2027	kapacita/lůžka	18	Pozemek/objekt: prozatím není k dispozici pozemek, aktuálně je zvažována lokalita v Bystřici pod Hostýnem v soukromém vlastnictví Stav připravenosti: nyní pouze námět Vazba na jiné projekty v tabulce: souvisí s projekty na řádce 3 a 4, může být realizován jako 1 z nich.	ne	II.	
3	Sociální služby Haná, p.o. - DOZP Javorník, Chvalčov	V rámci transformace DOZP Javorník, Chvalčov bude vybudováno CHB v okrese Kroměříž nebo Zlín pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením.	Zlínský kraj	Zlín, Tř. Tomáše Bati 21	32 000 000 Kč	27 200 000 Kč	2023	2028	kapacita/lůžka	8	Pozemek/objekt: prozatím není k dispozici pozemek ani objekt, probíhá vyhledávání Stav připravenosti: zatím pouze námět Vazba na jiné projekty v tabulce: souvisí s projekty na řádce 2 a 4, může být realizován jako 1. z nich	ne	II.	
4	Sociální služby Haná, p.o. - DOZP Javorník, Chvalčov - vybudování domácností	V rámci transformace DOZP Javorník, Chvalčov bude rekonstruována část stávajících objektů DOZP (samostatné domky) za účelem poskytování služby pro osoby s vysokou mírou podpory v rámci domácností	Zlínský kraj	Zlín, Tř. Tomáše Bati 21	95 000 000 Kč	80 750 000 Kč	2024	2027	kapacita/lůžka	18	Pozemek/objekt: stávající areál DOZP Javorník, Chvalčov, v majetku ZK Stav připravenosti: zatím pouze námět, bez přípravy (v minulosti pouze dílčí studie) Vazba na jiné projekty v tabulce: souvisí s projekty na řádce 2 a 3, realizovat by se měl ideálně až po realizaci alespoň jednoho z nich (prověřuje se možnost realizace i jako první	ne	II.	
5	Sociální služby Uherské Hradiště, p.o. - DOZP Kunovice, Na Bělince - komunitní DOZP pro děti	V rámci transformace DOZP Kunovice, Na Bělince dojde v nové lokalitě k vybudování komunitní služby DOZP pro cílovou skupinu dětí 0-18, služba poskytovaná v domácnostech	Zlínský kraj	Zlín, Tř. Tomáše Bati 21	84 800 000 Kč	72 000 000 Kč	2024	2027	kapacita/lůžka	18	Pozemek/objekt: prozatím není k dispozici pozemek ani objekt, probíhá vytipování vhodné lokality na území města Uherské Hradiště formou zpracování studie Stav připravenosti: zatím pouze námět, bez přípravy Vazba na jiné projekty v tabulce: projekt by měl být realizován jako 1, souvisí s projektem na řádce 6	ne	II.	
6	Sociální služby Uherské Hradiště, p.o. - DOZP Kunovice, Na Bělince - vybudování domácností	V rámci transformace DOZP, Kunovice, Na Bělince dojde k rekonstrukci stávajících prostor DOZP za účelem vybudování domácností	Zlínský kraj	Zlín, Tř. Tomáše Bati 21	37 700 000 Kč	28 800 000 Kč	2025	2028	kapacita/lůžka	18	Pozemek/objekt: stávající areál DOZP Kunovice, Na Bělince, v majetku ZK Stav připravenosti: zatím pouze námět, bez přípravy Vazba na jiné projekty v tabulce: souvisí s projektem na řádce 5, realizovat by se měl jako 2 z nich.	ne	III.	

7	Sociální služby Uherské Hradiště, p.o. - DOZP Velehrad-Buchlovská - nová služba DZR	V rámci transformace DOZP Velehrad-Buchlovská bude vybudováno specifické zařízení (DZR) pro osoby s vysokou mírou podpory s kombinovaným postižením, dvě domácnosti po 3 osobách (kapacita 6 lůžek)	Zlínský kraj	Zlín, Tř. Tomáše Bati 21	24 800 000 Kč	21 000 000 Kč	2025	2028	kapacita/lůžka	6	Pozemek/objekt: stávající areál DOZP Velehrad, Buchlovská, v majetku ZK nebo vyhledání nové lokality v ORP Uh. Hradiště Stav připravenosti: zatím pouze námět, bez přípravy Vazba na jiné projekty v tabulce: souvisí s projektem na řádce 8, na projekty lze realizovat nezávisle.	ne	III.
8	Sociální služby Uherské Hradiště, p.o. - DOZP Velehrad-Buchlovská - vybudování domácností	V rámci transformace DOZP Velehrad-Buchlovská bude vybudováno nové komunitní DOZP v ORP Uherské Hradiště, v kapacitě 18 lůžek pro osoby s nejvyšší mírou podpory.	Zlínský kraj	Zlín, Tř. Tomáše Bati 21	84 800 000 Kč	72 000 000 Kč	2024	2027	kapacita/lůžka	18	Pozemek/objekt: aktuálně (11/2023) probíhá jednání s cílem koupě vhodného pozemku v Uherském Ostrohu. Stav připravenosti: zatím pouze námět, bez přípravy Vazba na jiné projekty v tabulce: souvisí s projektem na řádce 7, na projekty lze realizovat nezávisle.	ne	II.
9	Sociální služby Vsetín, p.o. - komunitní DZR	V rámci transformace DZR Pržno vybudování nové komunitní služby DZR pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby s duševní poruchou vyvolanou účinkem alkoholu	Zlínský kraj	Zlín, Tř. Tomáše Bati 21	56 000 000 Kč	47 600 000 Kč	2025	2028	kapacita/lůžka	12	Pozemek/objekt: prozatím není k dispozici pozemek ani objekt Stav připravenosti: zatím pouze námět, bez přípravy Vazba na jiné projekty v tabulce: bez vazby	ne	III.
10	Sociální služby Vsetín p.o. - Domov se zvláštním režimem Kelč	V rámci dokončení transformace DOZP Zašová bude vybudována nová komunitní služba DZR v lokalitě Kelč, v kapacitě 8 lůžek pro cílovou skupinu osob s kombinovaným zdravotním postižením (mentální postižení, duševní onemocnění, významné poruchy chování, PAS)	Zlínský kraj	Zlín, Tř. Tomáše Bati 22	55 000 000 Kč	46 750 000 Kč	2021	2027	kapacita/lůžka	8	Pozemek/objekt: probíhající jednání s ÚZSVM o převodu objektu k rekonstrukci a pozemku v Kelči (předpoklad převodu 3/2024) Stav připravenosti: Pro aktuálně zvažovanou lokalitu je zpracovávána základní studie. Vazba na jiné projekty v tabulce: bez vazby	ne	II.
11	Sociální služby města Kroměříže, p. o. - Rozšíření sociálně terapeutické dílny Hanáček v Kroměříži	Sociálně-terapeutická dílna Hanáček je provozována v kapacitně nedostačujících prostorách. Rekonstrukce a nová řešení umožní plné využití možností pracovních a dalších terapií pro osoby se zdravotním postižením včetně bezbariérového přístupu a kapacitní rozšíření sociální služby.	Město Kroměříž - (investor) Sociální služby města Kroměříže, příspěvková organizace (odborné a org. Zajištění, provozovatel)	Velké náměstí 115, 767 01 Kroměříž Tel: 573 321 276	7 500 000 Kč	5 500 000 Kč	2024	2025	Podpořená služba (rekonstrukce a rozšíření) / okamžitý počet klientů	1/32	ano	I.	Vytvoření vhodných prostor umožní zvýšit kapacitu dílen a rozšířit pracovní možnosti pro klienty jak stávající tak nové. Moderní vybavení umožní nejen práci v místě, ale zajistí také mobilitu pro práci mimo dílnu a její prezentaci na vhodných místech. Na dílny budou navazovat aktivity zaměřené na komunitu - chceme propojovat generace, oslovit děti, jednotlivce, rodiny i seniory. Celý projekt navazuje na Transformační plán DOZP Barborka a dále na proces transformace pobytových služeb domovů pro osoby se zdravotním postižením v SO ORP Kroměříž. Do služby sociálně terapeutických dílně dochází i klienti z rodin, přičemž tito tvoří v současnosti téměř 40% stávajících klientů. Součástí projektu je nutnost mít schválený Transformační plán a Studii proveditelnosti. Po osobní konzultaci s pracovníky MPSV čekáme, na schválení uvedených dokumentů.
12	Sociální služby města Kroměříže, p. o. - Bytový dům pro chráněné bydlení Pavlákova ul., Kroměříž	Vybudování chráněného bydlení v Kroměříži pro 10 klientů opouštějících službu DZP Barborka v návaznosti na Transformační plán služby.	Město Kroměříž - (investor) Sociální služby města Kroměříže, příspěvková organizace (odborné a org. Zajištění, provozovatel)	Velké náměstí 115, 767 01 Kroměříž Tel: 573 321 276	68 000 000 Kč	49 580 000 Kč	2024	2025	Nová služba chráněné bydlení/kapacita služby	1/10	ne	I.	V současné době probíhá stavební řízení. Nutno dopracovat prováděcí dokumentaci stavby. Součástí projektu je nutnost mít schválený Transformační plán a Studii proveditelnosti. Po osobní konzultaci s pracovníky MPSV čekáme, na schválení uvedených dokumentů, přičemž Transformační plán je předběžně schválený s výhradami, které již byly zapracovány.
CELKEM					725 400 000	603 930 000							

max. do výše 130 % stanovené alokace

Alokace EFRR pro ZLK dle schváleného klíče AKČR:

130 % alokace EFRR:

464 610 000 Kč
603 993 000 Kč

Aktualizace 29. 11. 2023

Předloženo ke schválení na RSK 12. 12. 2023